

**DANICA
OLEXOVÁ
PRÍBEHY
SPOD
AKÁCIE**

KING'S HILL
SENIOR SCHOOL KYAMPISI
P.O. BOX 9, entebbe
Tel: 0702143152 / 0782163398 / 0784014324

NEW WORLD STATIONERS
ALL STATIONARIES, SECRETARIAL SERVICES, COMPUTER TRAINING,
BINDING, SCANNING, DOMESTIC UTENSILS, CARDS & GIFTS PLUS CHARGING
Tel. 0592-881 119.
Mob: 0752-406157
PHOTO COPY & AIR TIME

airtel
THE MOBILE PHONE NETWORK

Double A
Double A
Double A
Double A
rotatcm
rotatcm
rotatcm
rotatcm
rotatcm
rotatcm
rotatcm

Danica Olexová
PRÍBEHY SPOD AKÁCIE

Spolok svätého Vojtecha
Trnava 2021

© Danica Olexová / dedičia, Bratislava 2021

© Spolok sv. Vojtecha – Vojtech spol. s r. o.

Trnava 2021

ISBN 978-80-8161-441-5

Obsah

Žena príbehov	11
Škandalózný príbeh spod akácie	14
Posadnutý futbalom a teniskami	17
Boh dal všetko Samburuom	20
Pijú ho po práci i na oslavách	23
Veľa žien, veľa mám	26
Tkáč hniezd	29
Pastierska škola	30
Arašidové vdovy	33
Šťastný americký príbeh	36
Voda ako turistická atrakcia	39
Múdrost' je ako baobab	40
Sestra v akcii	43
Porozumenie bez jazyka i bez zubov	46
Leopardovi sa pozeraj do očí	51
Voda je prvý krok evanjelizácie	52
Nová služba v novej Južnej Afrike	55
Za ľuďmi inej kultúry	56
Škôlka na konci sveta	59
Dobytok patrí Pokotom	62
Mariine Vianoce	65
Učiteľka Gogo	66
Bašta etiópskych katolíkov	69
Vracia, čo dostala	72
Najradšej hrá futbal	75
Ženská práca	76
Podnikanie na vlastné riziko	79
Deliť sa o to najlepšie	82
Umelec so splnenými snami	85
Naučiť sa smiať	86

Záhrada na vreciach s pieskom	89
Kozľacia hostina	90
Drevo ako otázka prežitia	95
Puritina jedáleň na stavbe	96
Ženy robia, muži rozhodujú	99
Káva je náš chlieb	100
Roztancované podnikateľky	103
Ťažký korálikový osud	106
Mená a celý svet	109
Hovorca detí	110
Zomrieť s úsmevom	115
Pod akáciou počúvala príbehy	118

Venované Anne Olexovej

Žena príbehov

Predstavujem si, že celý život Danice Olexovej bol vyskladaný z množstva príbehov, ktoré okolo seba intenzívne vnímala v tých najrozličnejších podobách. Na myšlienku vydať knihu jej fotografií a krátkych textov prišiel už dávnejšie grafický dizajnér Juraj Vontorčík zo štúdia vizuálnej komunikácie Pergamen v Trnave, ktorý vždy úprimne obdivoval Danicine zábery. Neskôr vznikla idea, že by to mohla byť kniha dvadsiatich piatich príbehov k 25. výročiu koledníckej akcie Dobrá novina, s ktorou Danica celé štvrtoročie spolupracovala. Hoci sa nestretla s prijatím, Danica sa aj tak nespustila do písania, lepšie povedané do zhromažďovania. Väčšina príbehov v nej totiž už dávno žila a zrodila sa práve v súvislosti s projektmi Dobrej noviny. Niektoré texty i fotografie boli v rozličných podobách publikované, no v knižnom spracovaní získavajú celkom nový rozmer.

Prvú časť textov a snímok poslala autorka asi mesiac pred leteckým nešťastím v Etiópii, pri ktorom 10. marca 2019 tragicky zahynula. Ďalšie texty a fotografie sa našli v jej počítači a korešpondencii.

Keďže neboli ku všetkým príbehom k dispozícii kvalitné fotografie, a práve tie sú v knihe kľúčové, niektoré snímky text iba ilustrujú, no v skutočnosti patria k inému príbehu, ktorý už Danica nestihla napísať. Pri viacerých snímkach nebolo možné identifikovať miesto či čas vzniku alebo mená osôb, ktoré zachytávajú. Ak ich poznáte, radi ich doplníme v ďalšom vydaní.

Touto knihou chceme zachovať pamiatku Danice Olexovej a pripomenúť jej výnimočný talent, tvorivosť i umenie nadväzovať jedinečné a skutočné vzťahy s ľuďmi. S vďakou, že sme mohli byť súčasťou jej životného príbehu.

Martina Grochálová, editorka

Nadácia Danice Olexovej – Baboon

Danica Olexová so Simonom Kasirivu, ktorý vedie tvorivú dielňu v Dome prozreteľnosti v ugandskom meste Nkokonjeru. Malé sestry svätého Františka z Assisi sa tam venujú deťom i dospelým s postihnutím. Snímka: Jozef Magda, Uganda, Nkokonjeru 2018

Škandalózný príbeh spod akácie

Akácie tvaru dáždznika so širokou kopulovitou korunou sú typickým stromom africkej savany. Koruna vytvára maximum tieňa a pomáha tak udržiavať vlhkosť v pôde pod stromom. Akácia je symbolom príbehov, keďže pod týmito stromami často sedávajú skupinky ľudí a rozprávajú si historky zo života. Aktérmi jedného z týchto nespočetných príbehov v Misii svätého Jána v Barbertone boli aj Monika a Thembi. Tridsiatnička Monika bola jednou z pacientiek chorých na aids, ktorú sestry v misii vypiplali z toho najhoršieho. V čase rozprávania tohto príbehu sa chystala domov navštíviť deti, o ktoré sa starala jej sestra. Thembi mal niečo cez dvadsať. Rodina ho odmietla. Stigma aidsu presekla všetky väzby. S Monikou si boli veľmi blízki. Často ich bolo vidieť spolu rozprávať sa, smiať sa či len v tichosti sedieť na verande. Aj to však stačilo na to, aby o nich ľudia začali trochu klebetiť.

Noc potom, ako sa Monika vrátila z domu do centra, pribehla mladá indická sestra z nočnej služby za predstavenou. Škandál na obzore! Thembi je v Monikinej posteli.

Párik „hriešnikov“ našli naozaj spolu. Obaja sa skrývali pod Monikinou plachtou a... jedli kura, ktoré Monika uvarila podľa tradičného svazijského receptu, keďže vedela, že Thembimu chýba domáca strava. Sestry síce varili dobre, ale bolo to predsa len jedlo „bielych“.

Thembi o dva týždne zomrel. Monika cítila, že hoci porušila niekoľko zákazov, spravila preňho dôležitú vec. A ostatní si museli priznať, že občas súdia prírychlo.

Dáždzniková akácia ako symbol africkej prírody i kultúry. Keňa, Wasarongai 2018

16

Posadnutý futbalom a teniskami

Po prvej hre za národný team Harambee Stars sa zrazu Patrickovi Oboyovi Onyangovi dostávalo pozornosti, na akú doteraz nebol zvyknutý. Odkedy skóroval pred 30-tisícami fanúšikmi na nairobskom štadióne Nyayo, bol o neho enormný záujem. Dvadsaťročný mladík zo slumu Marigoini v South B v kenском Nairobi je dnes jedným z troch Keňanov hrajúcich v prvoligových európskych kluboch. V zápase B-mužstiev s Litvínovom sa Oboya, ktorý hral za český futbalový klub Baník Most, predviedol v dobrom svetle. A hoci je len na začiatku nejstej kariéry, už sa stal symbolom. Chlapec, ktorý sa dostal do slumu. Na prvý pohľad fantastický príbeh. Na druhý pohľad však príbeh s mnohými „ale“.

Robert Muthomi spoznal Oboyu na ulici v slume a všimol si jeho nadanie. Dojali ho podmienky, v akých Oboya vyrastal, preto navštívil jeho matku a navrhol jej, aby Patrick aj s bratom prišli bývať k nemu. Dohliadal na neho počas štúdia na strednej škole a vzhľadom na to, kam sa Patrick dostal, sa zdá, že sa rozhodol dobre. Robert je pozoruhodný človek, veľmi inteligentný, s obrovským prehľadom a darom reči, podnikavý a priateľský.

Pri požiarí slumu v roku 2003 prišiel Oboya o topánky. Jeho rodina vtedy stratila všetko a utiahla sa do stanu kenského Červeného kríža, podporovaná milodarmi. Oboya si zaumienil, že využije svoj talent, aby rodine pomohol, a odvtedy je doslova posadnutý teniskami. Jednu čiernu tenisku má vystavenú na televízore, druhú na operadle kresla. Vraj preto, že sú pekné.

Tenisky kúpil pre kamaráta. A kúpil ich aj väčšine svojich priateľov a členov rodiny.

Oboya mal doteraz veľké šťastie, no nevedno, akým smerom povedú jeho ďalšie cesty. Nie je vždy všetko také ľahké, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať.

Bratislava 2007

Bezhraničná tvorivosť a talent sa skrýva v mnohých deťoch a mladých ľuďoch zo slumu. Keňa, Nairobi 2016

>> Vzdelanie je prvý krok k lepšej budúcnosti. Keňa, Chisare 2018

17